

RELIGIONISTIKA – VÝCHODNÍ NÁBOŽENSTVÍ

Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je Mgr. Blanka Chocová

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Východní náboženství

- hinduismus
- buddhismus
- náboženství starověké Číny

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Hinduismus

- dříve obyvatelé kolem řeky Hindus
- nejednotný filosoficko–náboženský směr (henoteismus)
- důraz na historické pozadí

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Teologie

- henotheismus – každý si uznává svého boha nebo bohyni (Šakti)
- není důležitá víra, ale dosažení spásy – MOKŠA

TRIMURTY

- ▶ Brahma – stvořitel
- ▶ Šiva – ničitel
- ▶ Višnu – obnovitel (Kršna)

Životní systém

- REINKARNACE – duše se po smrti znovu narodí v jiném těle
- KARMANOVÝ ZÁKON (KARMA) – podle svých činů se převtělí do něčeho vyššího nebo nižšího
- AVIDJÁ – nevědomí, které nám brání rozpoznat karmanový zákon (poznat minulé životy)
- SANSÁRA – neustálý koloběh převtělování (negativní)
- MOKŠA – vysvobození ze sansáry a dosažení stavu blaženosti

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Kasty

- obyvatelé jsou rozděleni do kast, které jsou neprostupné
- ▶ Brahmáni – kněží, nejvyšší politici, mudrci
- ▶ Kšatriové – politici, nižší vládcí, vojáci
- ▶ Vaišiové – obchodníci, řemeslníci
- ▶ Šudrové – zemědělci, rolníci, služebnictvo
- ▶ Pairiové – kasta nedotknutelných (mimo systém kast)

ॐ भूर् भुवः स्वः ।
तत्सवितुर्वरेण्यं भर्गो देवम्य धीमहि ।
धियो यो नः प्रचोदयात् ॥
ॐ शान्तिः शान्तिः शान्तिः ॥

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Hinduistická literatura

- psané sánskrtem, později jazykem pálí
- ▶ Védy
  - Rgvéda
  - Samavéda
  - Jadžurvéda
  - Atharnavéda
- ▶ Brahmány
- ▶ Upanišády
- ▶ Sutry
- ▶ Arianaka
- ▶ Purány (např. Rámajána, Mahábháratha)
- ▶ Upapurány

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Buddhismus

- jeden z proudů vycházejících z hinduismu
- není náboženství – spíše filosofie (není vztah k transcendentnu)
- cílem je dosažení vnitřní svobody – NIRVANA (vyvanutí)

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Buddha

- budda = probuzený, osvícený
- Siddhártha Gautama Šakjamuni (563 – 483 ante)
- setkává se se třemi negativními jevy – nemoc, chudoba, smrt → hledá vysvobození → střední cesta (4 vznešené pravdy)

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Čtyři vznešené pravdy

- ▶ Vše je utrpení – strast
- ▶ Příčinou utrpení je touha
- ▶ Odstranění touhy znamená odstranění utrpení
- ▶ Osmidílná stezka vedoucí k nirváně
  - Správný názor
  - Správné zaměření
  - Správná řeč
  - Správné jednání – pančašíla
    - Neubližovat živým tvorům
    - Nebrat, co mi není dáno
    - Neoddávat se nedovoleným rozkoším
    - Nezneužívat řeči
    - Neužívat opojných prostředků
  - Správné usilování
  - Správná kontrola mysli
  - Správná koncentrace do sebe

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Buddhistická literatura

Tripitaka – Tři koše

- psaný v pálijském dialektu
- soubor buddhistických kázání, filosofických úvah, pravidel pro život, ...

𑖀	𑖁	𑖂	𑖃	𑖄	𑖅
a	ā	i	ī	u	ū
𑖆𑖇𑖈𑖉𑖊	𑖋	𑖌	𑖍	𑖎	
e	ai	o	-ṃ		
𑖏𑖐	𑖑𑖒	𑖓	𑖔𑖕		
ka	kha	ga	gha		
𑖖𑖗	𑖘𑖙	𑖚𑖛	𑖜𑖝	𑖞	
ca	cha	ja	jha	ṇa	
𑖟	𑖠	𑖡	𑖢	𑖣	
ṭa	ṭha	ḍa	ḍha	ṇa	
𑖤𑖥	𑖦	𑖧	𑖨𑖩	𑖪𑖫	
ta	tha	da	dha	na	
𑖬	𑖭	𑖮𑖯	𑖰𑖱	𑖲𑖳	
pa	pha	ba	bha	ma	
𑖴𑖵	𑖶𑖷	𑖸𑖹	𑖺𑖻	𑖼𑖽	
ya	ra	la	ḷa	va	
𑖾	𑖿	𑗀𑗁	𑗂𑗃	𑗄𑗅	
sā, ṣa	ṣa	śa	sa	ha	

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

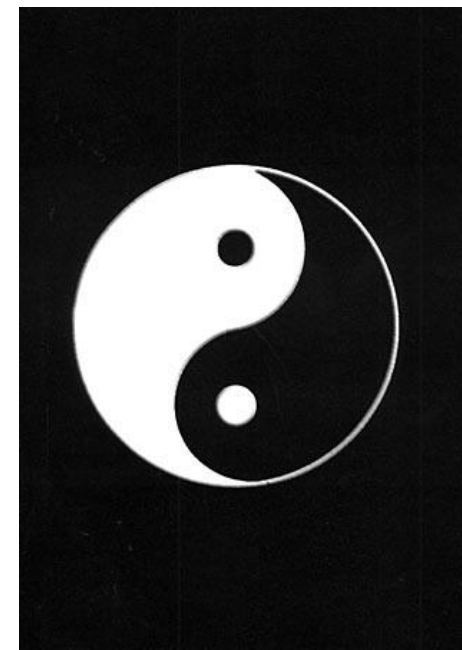
Čínská náboženství

- velmi propojeno s čínskou kulturou
- vznik cca 6000 ante

Literatura

I-ťing – Kniha proměn

- proměny 2 principů
- ▶ jin – chlad, tma, klid, žena, smrt, černá
- ▶ jang – slunce, muž, světlo, pohyb, červená
- ▶ jin + jang = TAO

Použitá literatura

KOL. *Odmaturuj ze společenských věd*. Vyd. 1. Brno: Didaktis, 2008. ISBN 80-7358-122-0.

<http://cs.wikipedia.org/wiki/Sanskrt>

<http://www.gajatri.net/sanskrt.html>

<http://www.myspirit.se/aum.aspx>

<http://cs.wikipedia.org/wiki/Buddhismus>

<http://dubilu.blogspot.cz/>

<http://www.buddhasangha.com/tao/laotzutao22.htm>

Vlastní zdroj.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ